

rane. Ker je sam vzrastel med prostim narodom in toliko let med njim deloval, mogel mu je pač k srcu govoriti, in je s to knjižico postal res pravi narodni učitelj.

Od novejših del moram omeniti Trnskega večjo epsko pesem: „Ana Lovičeva“, katero je izdal l. 1890. v posebni knjižici (str. 104). V njej je opisal, kako je neka Ana Lovičeva l. 1830. izdala Kostajničane Turkom zato, ker je neki Janko Djetelić prezrl njeno ljubezen. Ljudje so bili ravno zbrani v frančiškanski cerkvi pri sv. maši. Pri povzdigovanju je dala ona skritim Turkom znak, da so napadli pobožni neoboroženi narod, kateri ni nič hudega slutil, in vse poklali. Samo mašnik je po ljudskem pripovedanju s svetim Rešnjim Telesom čudežno nekam izginil; kam, ni vedel nihče. To pesem je Trnski zložil z velikim navdušenjem, zato so se mu neka mesta res prav posrečila.

V novejšem času so se začeli Hrvati bolj zanimati za prirodno krasoto plitvičkih jezer. Trnski sam vsako leto zahaja tjakaj in mnogo dela v to, da občinstvo vsako leto obiskuje ta gorska jezera. To in pa lepota jezer mu je navdahnilo 28 sonetov, katere je izdal v posebni knjižici „Jezerkinje“ (l. 1896., str. 32) veleč:

Veličam Višnjeg, blažen sam posvema,
što milost Božja, veča od svih miera,
nanizala nam povorku jezera
divotâ, kakvih na svem svietu nema!

Posebej je natisnjena tudi Schillerjeva „Pjesma o zvonu“. To je tretji njegov prevod te pesmi, kjer se je držal metra, kateri je v izvorniku; prvi prevod je bil že v njegovih „Piesmah“ l. 1842.

Kot prelagatelj ima Trnski častno mesto v hrvaški književnosti. Od večjih prevodov moram imenovati tudi Halmovega „Sina pustinja“ in Grillparzerjevo „Valovje mora i ljubavi“.

Trnski je storil, kar je mogel. Kakor malokdo je uporabil darove, katere mu je Bog podelil; čez šestdeset let ni odložil peresa, deloval je nesebično in mnogostransko; kjer je videl, da ga potrebujejo, tje se je postavil, ne zaradi slave, nego zaradi dobre stvari. Upokojen je pustil službeno opravila, a pesmij ni odslovil. Milo nam je, ko opazujemo osemdesetletnega starčka, kako zлага pesmi, milo nam je, ko se ob jednom spominjamo dobe preporoda, slavnih ilirskih časov in onih mož, kateri so ž njim skupaj delovali v probudo in omiko naroda, katere imamo zahvaliti, da smo tamkaj, kjer smo. Naj sodi Trnskega pesmi kakor kdo hoče, narod mu je večkrat jasno in odkrito pripoznal, da ume ceniti njegove zasluge za hrvaško knjigo, in to je prav. Čast takim možem! Naj zato njemu namenim besede, katere je on pred kratkim (št. 25. „Vijenca“) posvetil „Uspomeni Puškinovoj“:

*Evo mu slavlja, viline prisnaje skromne,
njegov je srodni glas sbližio narodu nas!*

Ob drobni pesmi.

Poglej, poglej, čez dolge čase
spet duše trudne rahel cvet:
na belem lističu pred mano
oj pesem drobna tu je spet!

In jaz sem menil, da za pesmi
že zdavnaj več ni plodnih tal
v tej pusti duši, kjer mi klila
nekóč je pevška mnoga kal.

Pa vsaj razklene včasih tudi
oskromen cvet se vrh čerí,
dasi niktó mu ne priliva,
dasi nikogar ne vedri . . .

Jožef Volc.